

(E. Kirj. 1930, nr. 2, 3), „Juut eesti rahvausus“ (*ibid.* 1932, nr. 1, 3, 5), Vadja rahva usundist („Virittäjä“ 1932), „Eesti-rootsi laensõnad eesti keeles“ (*Acta B XXIX*, Tartu, 1933; magistritöö), „Eesti sulghäälikud *k, p, t* ja *b, d, g*“ („Eesti Keel“ 1933, nr. 3, 6), „Folkloristische Miscellen aus dem Gebiete der Schweden Estlands“ (Öp. E. S-i Aastaraamat 1931, Tartu, 1932), „Wotische Sprachproben“ (*ibid.* 1933, Tartu, 1935), „Huulte vonkehäälik eesti keeles“ (*Acta B XXXIV*₂, Tartu, 1935), „Eesti keelt rootsiaegsete kohtute protokollidest“ („Eesti Keel“ 1936, nr. 1, 2), „Two Old Vocabularies of the Votic Language“ (Öp. E. S-i Aastaraamat 1935, Tartu, 1937), „Die Schweden auf Hiiumaa nach der grossen Auswanderung“ (*ibid.* 1937 I, Tartu, 1938), „Ortnamen i Pühalepa och Reigi socknar på Dagö“ (*Svio-Estonica* 1938).

Isikl. jm. saadud andmed. A. S-te.

*ARNDT, Johann Gottfried, ajaloolane, sünd. 12. I 1713 ukj., suri 1. IX 1767 vkj. (?)

ARNDT, Wilhelm, saksa ajaloolane ja paleograaf, sünd. 27. IX 1838 ukj. praeguses Poolas Lobzenica's (Lobsens's) Poznani lähedal, õppis a-st 1858 ajalugu Berliini ülikoolis, jätkas 1859 õpinguid Göttingenis prof. G. Waitz'i juures; oli 1862—75 *Monumenta Germaniae historica* kaastööliseks, a-st 1876 eradots. Leipzigi ülikoolis ja a-st 1894 korraline prof. seals.; surn. 10. I 1895 ukj. Leipzigi. — *Monumenta Germaniae historica* toimetuse ülesandel reisis A. Venemaal, Belgias, Šveitsis ja Prantsusmaal ja kogus seni vähetuntud kroonikate käsikirju. Nimetatud seerias on A-i poolt välja antud ka Läti Henriku (vt. Henrik) kroonika *Heinrici Chronicon Lyvoniae* (Hannover, 1874).

Allg. D. B. (1902); Der grosse Brockhaus I (1928); Meyers Lexikon I (1924).

F. R.

ARP, vt. ANDRESEN.

ARRAS, August, loomaarst, sünd. 15. VI 1881 vkj. Võrumaal Erastvere v. põllumehe pojana, õppis Tartu reaalkoolis ja Tartu veterinaarinstituudis, mille lõpetamise (1908) järel oli seals. 2 a. assistendiks. Poliitilise ustavuse tunnistuse mittesaamise tõttu oli A. sunnitud kodumaalt siirduma Peterburi semstvo teenistusse, kus oli ligi a. jaoskonna-loomaarstiks Luuga ja Peterhofi maakonnas, 1909—14 ja 1918 Peter-

buris semsto valitsuse loomakliiniku juhatajaks. A. võttis osa Maailmasõjast loomaarstina; ta oli Asutava Kogu liige tööerakonna rühmas, Loomatervishoiu Peavalitsuse juhataja 1918—26, on toimunud pärast seda Tallinna linna loomaarstina. — Varustatud vähese loomaarstliku personaaliga ja piiratud vahenditega, kuid suure asjatundmisega ja energiaga, suutis A. Loomatervishoiu Peavalitsuse juhatajana lühikese aja jooksul piiri panna paljudele raskeile loomataudidele, mis olid levinud Maailma- ja Vabadussõja tagajärjel. A. lõi otstarbekohase loomatervishoiu korralduse, mis tööd tunnustades Eesti Loomaarstide Ühing valis ta oma auliikmeks (1927). Ta on a-st 1935 Loomaarstide Koja esimees jm. tegev. — A-e sulest on ilmunud eriraamatuna „Tähtsamad koduloomade hakkavad haigused“ (Tall., 1920); brošüüridena „Veiste tiisikusehaigus ja selle vastu võitlemine“ (Tartu, 1921), „Veiste tiisikus ja tema vastu võitlemine“ (Tall., 1928), „Udar ja selle haigused“ (Tall., 1928); peale selle palju erialalisi artikleid „Agronomias“, „Eesti Loomaarstlikus Ringvaates“, „Talus“, „Uues Talus“, „Põllutöölehes“, „Meie Hobuses“, „Loomakasvatajas“, „Põllumajanduse-turus“, ajalehtedes ja varemmini ka vene ajakirjades.

Isikl. kogutud andmed. A. Rl.

ARRO, Christjan, põllumajandus- ja poliitikategelane, sünd. 13. I 1885 vkj. Pärnumaal Polli v. põllumehe pojana, õppis peale Karksi khk.-kooli lõpetamist põllumajandust kodumaa mõisades ja 1907—08 Taanis ning täiendavalt Königsbergis 1908—09 ja 1911. Ta tegi 1910. a. koos A. Lilienblatt'iga (vt. *Suppl.*) kaasa kodumaa põllumeeste õppe-reisu Soome, Rootsi, Taani ja Saksa-maale. A. oli 1909—14 esimesi populaarseid põllutöö instruktoreid Põhja-Liivimaal, teotseb sest ajast tegeliku põllumeheena Abjas; ta on olnud 1919—20 ühtlasi põllutöökooli juhataja Pärnus ja tegev mitme kohaliku ühingu juhatuses jm. ettevõtteis. A. kuulus E. Maarahva Liidu asutajate hulka, oli Pärnumaa saadikuks Eesti Ajutises Maanõukogus ja I ja II Riigikogu liige põllumeestekogude rühmas kuni 1925. A-st 1936 on ta olnud Põllutöökoja liige. A. on teinud kaastööd ajalehtedele ning ajakirjadele („Postimees“, „Kaja“, „Põllutööleht“, „Põllumees“ jt., ka teosele „Põllumehe Käsiraamat“ I, Tartu,